

Quicksan flora en fauna
AA-Brugstraat 19 en Veldweg ong. te Heeswijk-Dinther
(2208/018/FB-03, versie 1)

Quicksan flora en fauna

in opdracht van

ELINGS

T.a.v. de heer A. van Dooren

Zwanenburgseweg 6A

5473 KT HEESWIJK-DINTHER

betreffende locatie

AA-Brugstraat 19 en Veldstraat ong.

Heeswijk-Dinther

documentkenmerk

2208/018/FB-03

versie

1

vestiging

Nuenen

datum

1 juni 2023

opgesteld door:

B. Bergkamp MSc

Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

M. Vincken BSc

Projectleider ecologie

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies B.V.

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Breda >>

Nuenen >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Quickscan flora en fauna	1
1.2	Natuurbescherming	1
2	Plangebied	3
3	Gebiedsbescherming	10
3.1	Natura 2000	10
3.2	Natuurnetwerk Nederland	12
4	Houtopstanden	16
4.1	Definitie en wetgeving	16
4.2	Waarnemingen en analyse	16
4.3	Deelconclusie houtopstanden	16
5	Soortbescherming	17
5.1	Soortverspreiding	17
5.2	Veldbezoek	17
5.3	Flora	18
5.4	Vogels	19
5.5	Grondgebonden zoogdieren	26
5.6	Vleermuizen	32
5.7	Amfibieën, reptielen en vissen	36
5.8	Ongewervelden	40
5.9	Invasieve exoten	41
6	Conclusies	42
6.1	Beschermde gebieden en soorten	42
6.2	Aanvullend onderzoek	43
6.3	Zorgplicht	43
6.4	Eindconclusie	45
6.5	Advies	46
7	Literatuurlijst	48

1 Inleiding

1.1 Quicksan flora en fauna

1.1.1 Doel van het onderzoek

Een Quicksan flora en fauna is een verkennend onderzoek waarin de ecologische waarden van een plangebied worden nagegaan. Het doel ervan is te bepalen of de voorgenomen wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming (BWBR0037552 – Nederland). Het is noodzakelijk om voorafgaand aan ruimtelijke inrichting en aan ruimtelijke ingrepen te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde leefgebieden, op beschermde planten en of op beschermde diersoorten. Dit onderzoek voorziet in deze toetsing.

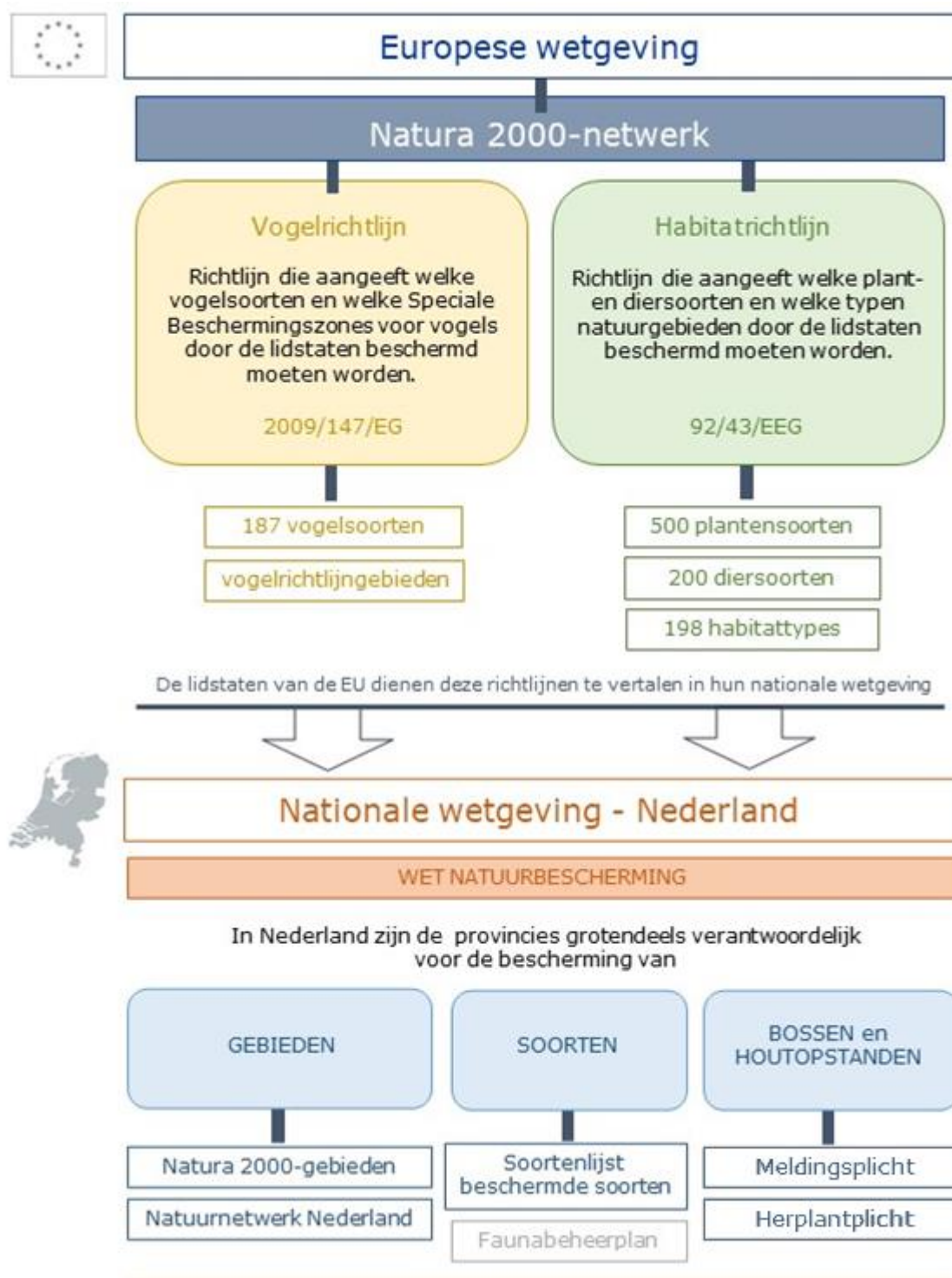
1.1.2 Te verwachten resultaten

Op basis van een Quicksan flora en fauna zal blijken of er een overtreding van de geldende natuurwetgeving te verwachten is. Hiermee kan worden voorkomen dat er in strijd met de Wet natuurbescherming wordt gehandeld. Het uitvoeren van een verkennend onderzoek kan voldoende zijn om aan te tonen of een planvoornemen uitgevoerd kan worden met of zonder enkele eenvoudige maatregelen of aanpassingen om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Soms zijn er echter meer soortgegevens nodig en is aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk. Een Quicksan flora en fauna stelt dit vast.

1.2 Natuurbescherming

In Nederland geldt de Wet natuurbescherming. Deze wet geeft invulling aan de bescherming van natuurgebieden, van dieren en van planten en vloeit voort uit de Europees vastgelegde natuurwetgeving. De Nederlandse provincies bepalen het natuurbeleid voor hun gebied.

Het onderstaande schema geeft een overzicht van het geldend wettelijk kader omtrent natuurbescherming in Nederland.

Het onderzoek dat in dit document gerapporteerd wordt, behandelt de bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden en komt dusdanig in aanraking met Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland en de lijst van in Nederland beschermde soorten.

In de provincie Noord-Brabant wordt het Natuurnetwerk Nederland ook aangeduid als Natuurnetwerk Brabant.

2 Plangebied

Onderstaande tabellen 2.1 en 2.2 geven de locatiegegevens van de plangebieden en verduidelijkt de planvoornemens. De figuren 2.1, 2.2 en 2.3 tonen de plangebieden in hun huidige condities en figuur 2.4 laat de locaties van de plangebieden ten opzichte van de omgeving zien.

Tabel 2.1: Kerngegevens en het planvoornemen van plangebied 1 (AA-Brugstraat 19).

	Kerngegevens
Opdrachtgever	ELINGS de heer A. van Dooren
Adres plangebied 1	AA-Brugstraat 19 5473 GG HEESWIJK-DINTHER
Plangebied 1: Kadaster – perceelnummers – sectie - gemeente	Nummer 406; 758; 759 – sectie E – gemeente Heeswijk-Dinther
Oppervlakte plangebied 1	13.000 m ²
Huidig gebruik plangebied 1	Het plangebied is in gebruik als agrarische woning met veebedrijf. Er bevinden zich een woning met stallen en een deel van een weiland op het terrein.
Groenstructuren	Rondom de woning bevindt zich een tuin met gazon en daaromheen enkele borders. Binnen het plangebied is verder grasland aanwezig. Het plangebied is aan de westkant begrenst door een bomenlaan aan de AA-Brugstraat.
Waterlichamen	Binnen en in de directe omgeving van het plangebied, tussen de weilanden, loopt een (droogstaande) greppel. Verder is het plangebied ten noorden begrenst door de Aa. In de directe omgeving ten zuiden van het plangebied bevindt zich op circa 100 meter een aftakking van de Aa.
Geplande realisatie	Het voornemen bestaat om de agrarische bedrijfslocatie om te vormen tot woonbestemming van ca. 3.500 m ² . Hierbij zal een deel van de aanwezige bebouwing gesloopt worden (figuur 2.2). Daarnaast zal er in het noorden en oosten aan de randen van het plangebied een bossingel met beplanting worden gerealiseerd. In het oosten aan de rand van het plangebied wordt ook een infiltratiegreppel gerealiseerd.
Omgeving	Het plangebied bevindt zich in het buitengebied ten zuiden van het dorp Heeswijk-Dinther, in een agrarische omgeving.

Informatie opgehaald op 31 mei 2023 (Perceelloep).

Tabel 2.2: Kerngegevens en het planvoornemen van plangebied 2 (Veldstraat ong.).

	Kerngegevens
Opdrachtgever	ELINGS de heer A. van Dooren
Adres plangebied 2	Veldstraat ong. 5473 AJ HEESWIJK-DINTHER
Plangebied 2: Kadaster – perceelnummers – sectie - gemeente	Nummer 3156; 3157 – sectie E – gemeente Heeswijk-Dinther
Oppervlakte plangebied 2	3.765 m ²
Huidig gebruik plangebied 2	Het plangebied is in gebruik als maïsveld.
Groenstructuren	Binnen het plangebied zijn enkele braamstruwelen grenzend aan

	de Veldstraat aanwezig. De rest van het plangebied is in gebruik als akkerland. Op het moment van de quickscan was het maïs geoogst.
Waterlichamen	Binnen het plangebied zijn geen waterlichamen aanwezig. Het plangebied is zuidwestelijk wel begrenst door een (droogstaande) greppel.
Geplande realisatie	Het voornemen bestaat om de agrarische gronden om te vormen tot twee woonkavels.
Omgeving	Het plangebied bevindt zich in het buitengebied, ten noordwesten van het dorp Heeswijk-Dinther, in een agrarische omgeving.

Informatie opgehaald op 21 november 2022 (Perceelloep).

Figuur 2.1: Huidige situatie van plangebied 1 gelegen aan AA-Brugstraat 19: detailkaart.

Figuur 2.2: De te slopen bebouwing binnen plangebied 1 gelegen aan AA-Brugstraat 19.

Figuur 2.3: Huidige situatie van plangebied 2 gelegen aan de Veldstraat: detailkaart.

Figuur 2.4: Huidige situatie van de plangebieden: omgevingssituatie.

Onderstaande foto's, gemaakt op 7 november 2022, geven een beeld van de huidige situatie van plangebied 1.

Foto A

Foto B

Foto C

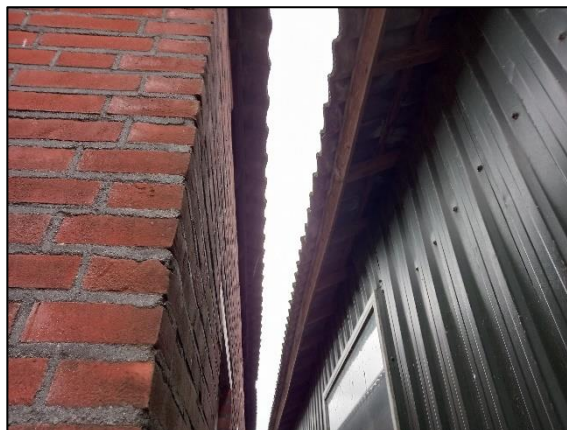

Foto D

Foto E

Foto F

Figuur 2.5: Foto's van de huidige situatie van plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19.

Foto G

Foto H

Foto I

Foto J

Foto K

Foto L

Figuur 2.5 (vervolg): Foto's van de huidige situatie van plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19.

Foto M

Foto N

Figuur 2.5 (vervolg): Foto's van de huidige situatie van plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19.

Onderstaande foto's, gemaakt op 7 november 2022, geven een beeld van de huidige situatie van plangebied 2.

Foto A

Foto B

Foto C

Foto D

Figuur 2.6: Foto's van de huidige situatie van het plangebied 2 aan de Veldstraat.

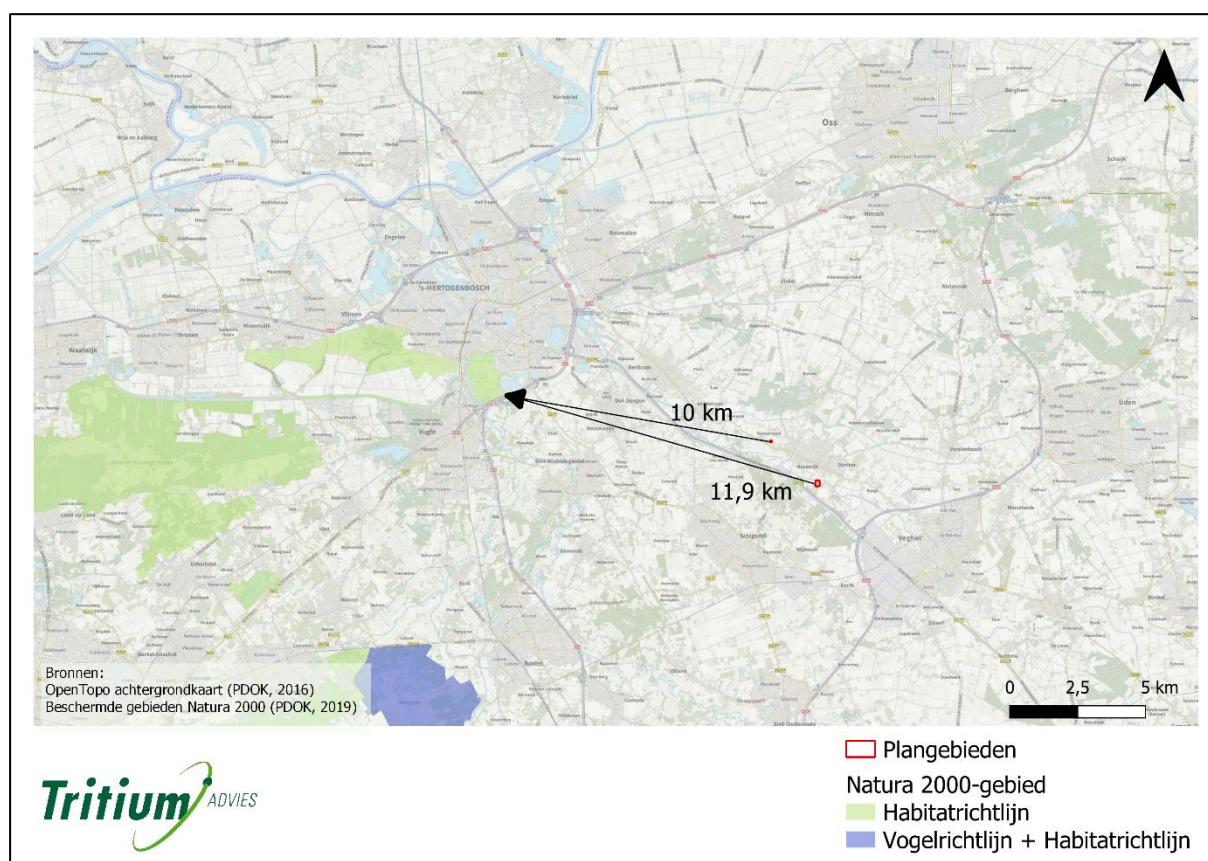
3 Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

3.1.1 Bronnenonderzoek

	Ja	Nee
Liggen de plangebieden in een Natura 2000-gebied?		X

	0 km	0 – 10 km	≥ 10 km
Wat is de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied?			10 km tot plangebied 2 en 11,9 km tot plangebied 1 (figuur 3.1)
Welk Natura 2000-gebied betreft het?	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek		

Figuur 3.1: Plangebieden ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

Natura 2000- gebied – Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Gebiedskenmerken:

Hier gaat het beekdal van de Dommel over in het laagveengebied van de "Naad van Brabant". Door de ligging in deze overgangszone zijn in het gebied basenminnende water- moeras- en graslandvegetaties aanwezig. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied waar kranswiervegetaties wordt aangetroffen in sloten. De Moerputten is een natuurreserveat met een groot areaal aan blauwgrasland en elzenbroekbos. Het Bossche Broek is een moerassig gebied in de benedenloop van de Dommel, waar blauwgraslanden aanwezig zijn.

Beschermde habitattypen:

Er worden zeven habitattypen beschermd: kranswierwateren (H3140), meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150), heischrale graslanden (H6230), blauwgraslanden (H6410), ruigten en zomen (H6430A), granshaver- en vossenstaarthooilanden (H6510A) en overgangs- en trilvenen (H7140A).

Beschermde soorten:

Er leven zeven soorten die beschermd zijn middels de habitatrichtlijn: het pimperlblauwtje (H1059), het donker pimperlblauwtje (H1061), de bittervoorn (H1134), de grote modderkruiper (H1145), de kleine modderkruiper (H1149), de kamsalamander (H1166) en de drijvende waterweegbree (H1831).

Deze en verdere informatie over dit gebied is te vinden op de website van Natura 2000 in Nederland (Natura 2000)

3.1.2 Deelconclusie Natura 2000-gebieden

Vanwege de afstand tot het meest nabije Natura 2000-gebied en de aard van het planvoornemen van beide plangebieden valt een negatief effect van de geplande acties op Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Verspreiding van schadelijke stoffen via de lucht of het water naar Natura 2000-gebieden zijn door de afstand en de aard van de geplande werkzaamheden en nieuwe inrichting niet van toepassing en ook andere hinder die de wezenlijke waarden en kenmerken van Natura 2000-gebieden aantast is niet verwacht. Mogelijk wordt er vanuit de gemeente toch gevraagd om een berekening van de stikstofdepositie.

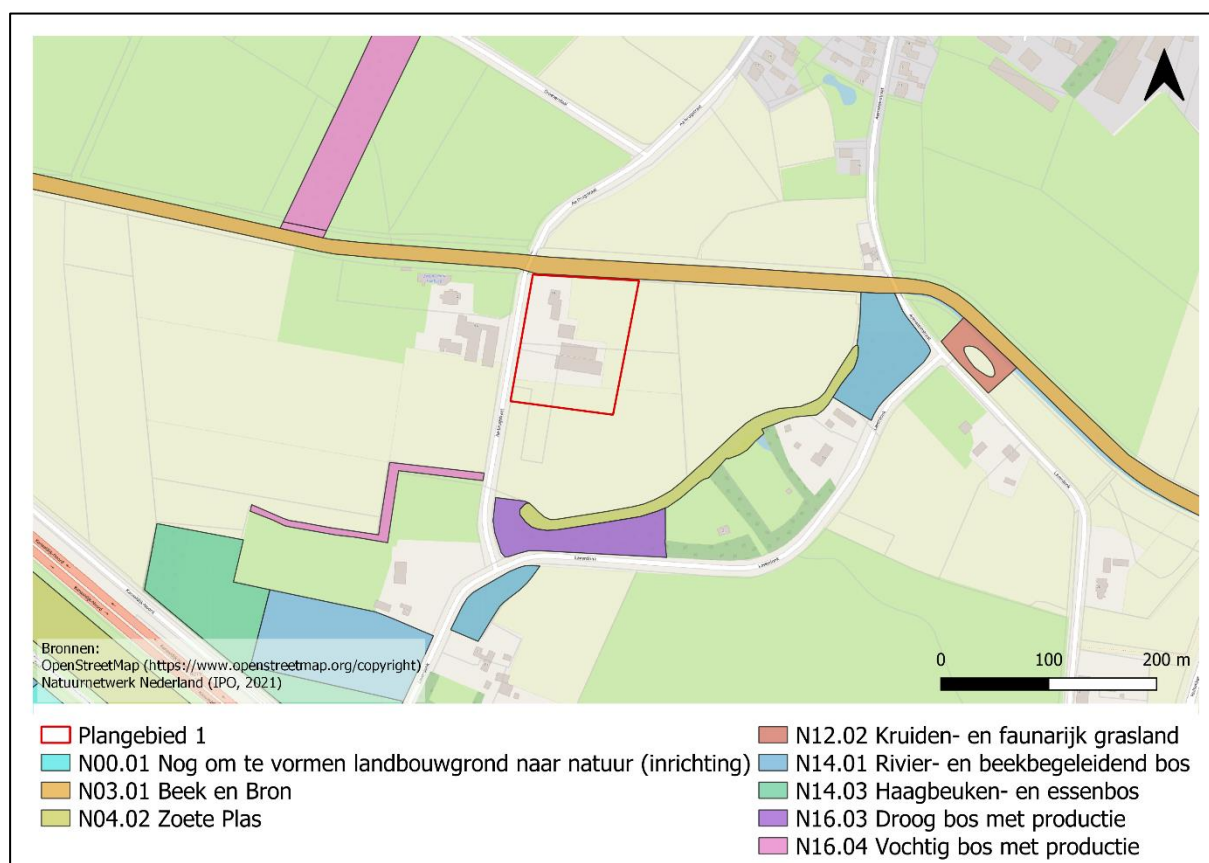
3.2 Natuurnetwerk Nederland

3.2.1 Bronnenonderzoek

Plangebied 1 AA-brugstraat 19

	Ja	Nee
Ligt plangebied 1 in een gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland?		X

	0 m	0 – 600 m	> 600 m
Wat is de afstand tot het dichtstbijzijnde gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland?	0 m (figuur 3.1)		
Welk natuurgebied betreft het?	Stroomgebied van de Aa		
Welk type natuurgebied is het?	Beek en bron (N03.01) (BIJ12)		

Figuur 3.1: Plangebied 1 (AA-Brugstraat 19) ten opzichte van de dichtstbijzijnde natuurgebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

	Ja	Nee
Hanteert de provincie een externe werking wat betreft gebieden uit het Natuurnetwerk Nederland?	X	
Betekenis: Indirecte aantasting van natuurgebieden door werkzaamheden in de buurt van die gebieden moet in rekening gebracht worden, met uitzondering van de verspreiding van stoffen via de lucht of het water.		

Onderstaande tabel rapporteert de resultaten van een eerste, korte effectenanalyse waarin is nagegaan of het voorliggend planvoornemen mogelijk een negatief effect heeft op de wezenlijke waarden en kenmerken van nabijgelegen natuurgebied dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. Het doel van de analyse is duidelijk te maken welke aspecten nader onderzoek behoeven zodoende een overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Tabel 3.1: Resultaten van verkorte effectenanalyse voor het plangebied aan AA-Brugstraat 19

brugstraat 15

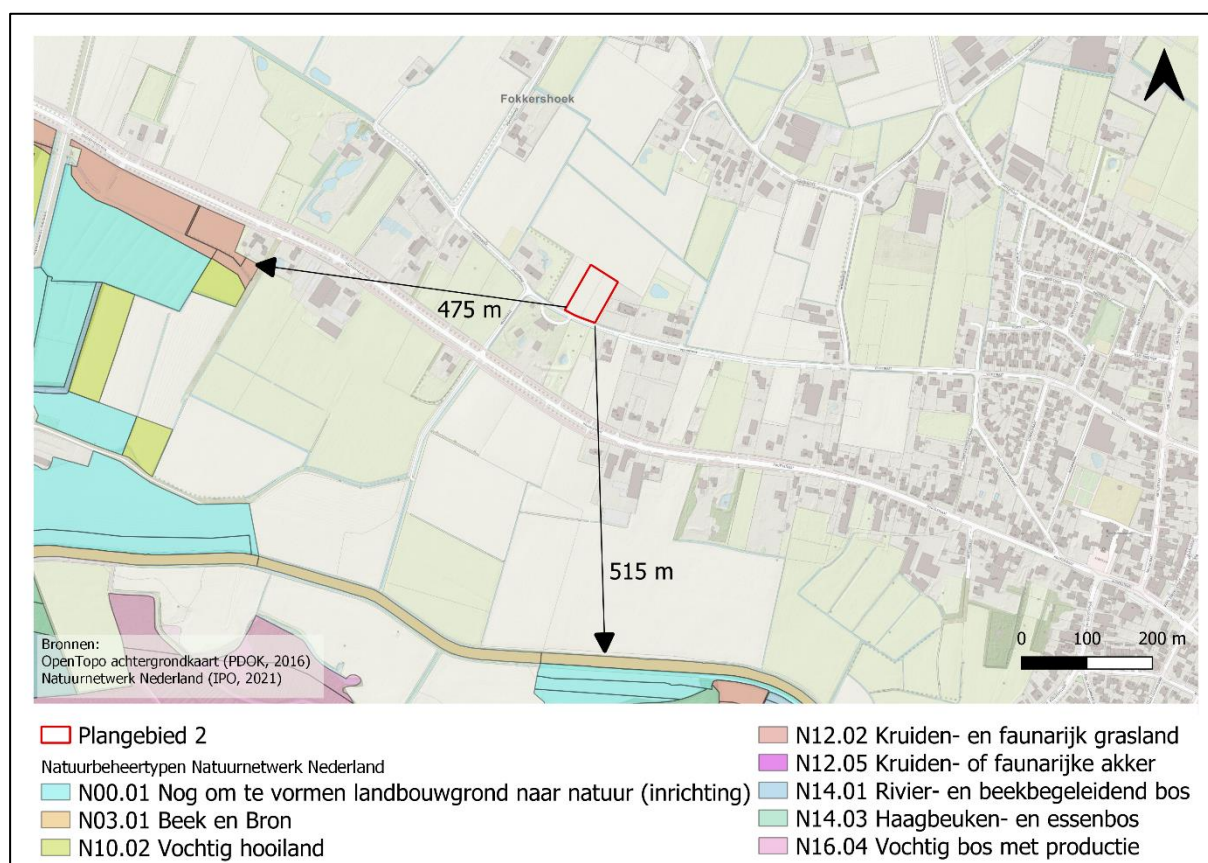
Toets		Actie
OMVANG		
Is er sprake van netto oppervlaktevermindering van het Natuurnetwerk Nederland?	nee	n.v.t.
NETWERK		
Is er sprake van vermindering van de samenhang van het Natuurnetwerk Nederland?	nee	n.v.t.
WEZENLIJKE WAARDEN EN KENMERKEN		
Zullen de bestaande waarden van het Natuurnetwerk Nederland verloren gaan?	nee	n.v.t.
Zullen de potentiële waarden van het Natuurnetwerk Nederland verloren gaan?	nee	n.v.t.
Is er sprake van aantasting van het Natuurnetwerk Nederland door verandering in omgevingsfactoren?		
GELUIDSHINDER	nee*	n.v.t.
LICHTHINDER	nee*	n.v.t.
TRILLINGSHINDER	nee*	n.v.t.
OPTISCHE VERSTORING	nee	n.v.t.
MECHANISCHE VERSTORING	nee	n.v.t.
VERANDERING IN WATERKWANTITEIT	nee	n.v.t.
Zullen de robuustheid en de aaneengeslotenheid van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden?	nee	n.v.t.
Komt de aanwezigheid van bijzondere soorten in het Natuurnetwerk Nederland in het gedrang?	nee	n.v.t.
Komt de verbindingsfunctie van het Natuurnetwerk Nederland in het gedrang?	nee	n.v.t.

* De werkzaamheden zijn van korte en tijdelijke duur en er zijn reeds activiteiten van mensen binnen het plangebied aanwezig. In de nieuwe situatie is geen sprake van meer verstoring. Wanneer de werkzaamheden overdag plaatsvinden, er rekening wordt gehouden met broedende vogels en er gehandeld wordt volgens de algemene zorgplicht, is een negatief effect op het nabijgelegen Natuurnetwerk Nederland niet te verwachten.

Plangebied 2 Veldstraat ong.

	Ja	Nee
Ligt plangebied 2 in een gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland?		X

	0 m	0 – 600 m	> 600 m
Wat is de afstand tot het dichtstbijzijnde gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland?		475 m (figuur 3.2)	
Welk natuurgebied betreft het?	Stroomgebied van de Aa en omgeving		
Welk type natuurgebied is het?	Beek en bron (N03.01) met in de omgeving afwisselend Kruiden- en faunarijck grasland (N12.02), Vochtig hooiland (N10.02), Vochtig bos met productie (N16.04) en Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (N00.01) (BIJ12)		

Figuur 3.2: Plangebied 2 (Veldstraat) ten opzichte van het dichtstbijzijnde natuurgebied dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland.

3.2.2 Deelconclusie Natuurnetwerk Nederland

De plangebieden liggen buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. De provincie Noord-Brabant hanteert een externe werking als het gaat om het Natuurnetwerk Nederland. Mogelijke aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van een natuurgebied door de geplande werkzaamheden moet dan in kaart gebracht worden, met uitzondering van verspreiding van stoffen via de lucht of het water.

In dit geval is het plangebied aan de AA-Brugstraat 19 grenzend aan het Natuurnetwerk Nederland gelegen. Gezien de aard van de werkzaamheden (sloop bebouwing en aanplant) met korte en tijdelijke duur, op een locatie waar reeds activiteiten worden uitgevoerd, valt een negatief effect op dat natuurgebied tijdens de werkzaamheden niet te verwachten wanneer er overdag wordt gewerkt, rekening wordt gehouden met het broedseizoen en er wordt gehandeld volgens de algemene zorgplicht. In de nieuwe situatie zal er niet meer verstoring op het omliggende Natuurnetwerk Nederland ontstaan, en effectenanalyse om verstoring door bijvoorbeeld licht, geluid of trillingen in kaart te brengen is daarom niet noodzakelijk.

Het plangebied aan de Veldstraat is wel verder van het Natuurnetwerk Nederland gelegen (>475 meter) met agrarische bedrijvigheid en woningen ertussen. Gezien de kleinschaligheid van het planvoornemen op deze locatie (twee woonkavels), wordt hier geen negatief effect van het planvoornemen op het dichtstbijzijnde natuurgebied verwacht.

4 Houtopstanden

4.1 Definitie en wetgeving

Volgens artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de gedeputeerde staten. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden.

4.2 Waarnemingen en analyse

	Ja	Nee
Bevindt er zich een houtopstand binnen plangebied 1?	X een enkele boom en haag	
Beslaat het oppervlakte 1000 m ² of meer?	nee	
Bestaat de houtopstand uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen?	nee	

	Ja	Nee
Bevindt er zich een houtopstand binnen plangebied 2?		X

4.3 Deelconclusie houtopstanden

De binnen dit planvoornemen te vellen houtopstand in plangebied 1 is kleiner dan 1000 m² in oppervlakte en bestaat niet uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen bevat. Hierdoor bestaan er geen verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming. Binnen plangebied 2 zijn geen houtopstanden gelegen die middels het plangebied verloren gaan. Soms zijn er vanuit gemeentelijk beleid toch verplichtingen bij het kappen van bomen zoals een meldingsplicht, een vergunningsplicht en/of herplantplicht. Dergelijke informatie is op te vragen bij het omgevingsloket van de gemeente.

5 Soortbescherming

5.1 Soortverspreiding

Aan de hand van gepubliceerde datasets en literatuuronderzoek is bepaald welke soorten potentieel voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. Van elk van deze soorten is dan de status van bescherming volgens de Wet natuurbescherming nagegaan. In de onderstaande paragrafen, die telkens één soortgroep behandelen, is eerst dit zoekingswerk samenvat.

In verspreidingsatlassen, zoals die van de Nederlandse Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), wordt gewerkt met atlasblokken (5 x 5 km) en kilometerhokken (1 x 1 km) om aan te geven welke soorten in de afgelopen jaren zijn waargenomen in het gebied. Een atlasblok bevat 25 kilometerhokken. Aangezien het plangebied slechts een klein gedeelte van het kilometerhok en het atlasblok beslaat, is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied.

Plangebied 1 – AA-Brugstraat 19	
Code van het atlasblok waarin het plangebied ligt.	45-44
X-coördinaat van het kilometerhok waarin het plangebied ligt.	159
Y-coördinaat van het kilometerhok waarin het plangebied ligt.	407

Plangebied 2 – Veldstraat ong.	
Code van het atlasblok waarin het plangebied ligt.	45-45
X-coördinaat van het kilometerhok waarin het plangebied ligt.	161
Y-coördinaat van het kilometerhok waarin het plangebied ligt.	405

5.2 Veldbezoek

Tijdens een bezoek aan het plangebied is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen, zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Een Quicksan flora en fauna is een momentopname en geen veldinventarisatie omdat veldinventarisaties meerdere seizoensgebonden opnamerondes inhouden die volgens standaardmethoden worden uitgevoerd. Het kan dus voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Hierdoor kan slechts in beperkte mate uitsluitel worden

gegeven over de aan- of afwezigheid van soorten. Aan de hand van *expert judgement* (beoordeling door experts) en bekende ecologische principes is daarom een inschatting gemaakt over het kunnen voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het plangebied.

Datum van het veldbezoek	7 november 2022
Dagdeel van het veldbezoek	ochtend
Temperatuur tijdens het veldbezoek	13 °C
Weersomstandigheden tijdens het veldbezoek	Bewolkt, droog
Windkracht tijdens het veldbezoek	3 Bft

5.3 Flora

5.3.1 Soortverspreiding

In Nederland groeien ca. 80 plantensoorten die een beschermde status hebben op Europese en/of nationale schaal. Deze soorten komen veelal voor in gebieden die beschermd zijn via de Europese habitatrichtlijn maar enkele soorten, zoals bijvoorbeeld de schubvaren, komen ook voor in het stedelijk gebied. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of het plangebied geschikt is voor beschermde planten. Ook is de eventuele aanwezigheid van invasieve exoten – planten van elders die een bedreiging vormen voor de inheemse soorten – vastgesteld.

5.3.2 Waarnemingen en analyse

Het veldbezoek vond plaats in de herfst, wanneer slechts een deel van de aanwezige planten zichtbaar zijn. Tijdens het veldbezoek zijn er binnen de plangebieden geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Ze zijn er ook niet te verwachten door de voedselrijke/agrarische omstandigheden met een lage diversiteit. Beschermde soorten komen vooral voor op voedselarme, kalkhoudende grond en in ecologisch omstandigheden die plantendiversiteit stimuleren.

5.3.3 Deelconclusie

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot de flora.

5.4 Vogels

5.4.1 Soortverspreiding

Alle niet-exotische, in het wild levende vogels die in Nederland broeden, te gast zijn of doortrekken, in totaal zo'n 290 soorten, zijn beschermd via de Vogelrichtlijn (Brochure MEZ). In de onderstaande tabel zijn de vogelsoorten opgenoemd waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn in de provincie van het plangebied. Het betreft vogels die gebonden zijn aan vaste broedlocaties en daardoor niet kunnen uitwijken naar andere mogelijk geschikte locaties in de omgeving van het plangebied. Omdat het vernietigen of verstoren van hun broedplaatsen in strijd is met de Wet natuurbescherming, is tijdens het veldbezoek nagegaan of deze soorten in het plangebied voorkomen en broeden. Hierbij zijn de verspreidingskaarten opgesteld door het Sovon, geraadpleegd om na te gaan of de soort in de buurt van het plangebied voorkomt (SOVON).

Tabel 5.4.1: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in de provincie Noord-Brabant.

Categorie	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	
1	Jaarrond gebruikte nesten	steenuil
2	Koloniebroeders – honkvast of gebouwfankelijk	gierzwaluw, huismus, roek
3	Niet koloniebroeders – honkvast of gebouwfankelijk	grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk
4	Jaarlijkse terugkeer naar nest	boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte wouw
	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bij ecologisch zwaarwegende redenen	
5	Honkvast maar flexibel	blauwe reiger, boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiswaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte roodstaart, zwarte specht

5.4.2 Waarnemingen en analyse

Tijdens het veldbezoek zijn de onderstaande soorten waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied is dus voor deze soorten geschikt als onderdeel van het leefgebied.

Tabel 5.4.2: Lijst van de tijdens het veldbezoek waargenomen vogelsoorten bij plangebied 1.

Vogelsoort	Latijnse naam	Aantal	Type waarneming	Nest
blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	2	visueel	nee
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	1	visueel	nee
buizerd	<i>Buteo buteo</i>	1	auditief	nee
ekster	<i>Pica pica</i>	1	visueel	nee
houtduif	<i>Columba palumbus</i>	16	visueel	nee
huismus	<i>Passer domesticus</i>	6	Visueel en auditief	mogelijk

Tabel 5.4.3: Lijst van de tijdens het veldbezoek waargenomen vogelsoorten bij plangebied 2.

Vogelsoort	Latijnse naam	Aantal	Type waarneming	Nest
ekster	<i>Pica pica</i>	1	visueel	nee
gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	2	visueel	nee
houtduif	<i>Columba palumbus</i>	6	visueel	nee
kauw	<i>Corvus monedula</i>	7	visueel	nee
zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	4	visueel	mogelijk (buiten plangebied)

Foerageer- en leefgebied

Uit de bovenstaande waarnemingen en de observaties ter plekke blijkt dat de plangebieden geschikt zijn als foerageergebied voor akkervogels, roofvogels, stadsvogels, tuinvogels en weidevogels. Voor bosvogels, moerasvogels, struweelvogels en watervogels zijn geen geschikte biotopen aanwezig. De plangebieden betreffen geen essentieel foerageergebied voor de voorkomende soorten omdat er in de buurt van het plangebied alternatief foerageergebied aanwezig is. Voorbeelden zijn de omliggende akker- en weilanden en woningen met tuin. Ook zullen de plangebieden deels als foerageergebied in gebruik blijven na het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

Natuurgebonden nesten

Hoewel er geen nesten zijn waargenomen binnen plangebied 1 aan AA-brugstraat 19 kunnen de aanwezige bomen en struiken wel dienen als broedgelegenheid voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten. Er zijn geen bomen en struiken aanwezig binnen plangebied 2 aan de Veldstraat die kunnen dienen als broedgelegenheid. Aangrenzend aan plangebied 2 is één boom aanwezig waarin vogels wel kunnen nesten. Broedende vogels zijn erg gevoelig voor verstoring door werkzaamheden. Door de algemene beschermingsstatus van vogels in Nederland kunnen sloop-, bouw- of inrichtingswerkzaamheden alleen plaatsvinden als er geen broedende vogels aanwezig zijn op of in de directe omgeving van het plangebied. Wanneer er zo gehandeld wordt, zijn er geen nadelige effecten te verwachten voor broedende vogels.

Gebouwgebonden nesten

Het plangebied 1 (AA-brugstraat 19) is geschikt bevonden als vaste verblijfplaats voor de onderstaande soorten met een jaarrond beschermd nest. Binnen plangebied 2 aan de Veldstraat is geen bebouwing aanwezig waardoor het verstoren of het verloren gaan van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten op deze locatie valt uit te sluiten.

Steenuil en kerkuil

Tijdens het veldbezoek zijn binnen plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 krijtsporen aangetroffen welke mogelijk van de steenuil (*Athene noctua*) of kerkuil (*Tyto alba*) kunnen zijn. De krijtsporen bevonden zich in de nok en bij een open raam van de te slopen schuur (figuur 5.4.1 en figuur 5.4.2). Mogelijk functioneert de schuur als nest- of rustlocatie voor de steenuil of kerkuil. Tevens is er rondom de weilanden een afrastering aanwezig welke bestaat uit paaltjes met prikkeldraad. Op enkele paaltjes zijn ook krijtsporen aangetroffen. De paaltjes kunnen mogelijk dienen als rustplaatsen van de steenuil. Nest- en rustplaatsen van steen- en kerkuilen zijn het gehele jaar beschermd, omdat zij deze ook buiten het broedseizoen gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats. Om aan te kunnen tonen of uit te kunnen sluiten dat het plangebied als nest- of rustplaats wordt gebruikt door de steenuil of kerkuil dient er aanvullend onderzoek naar deze soorten te worden uitgevoerd.

Foto A

Foto B

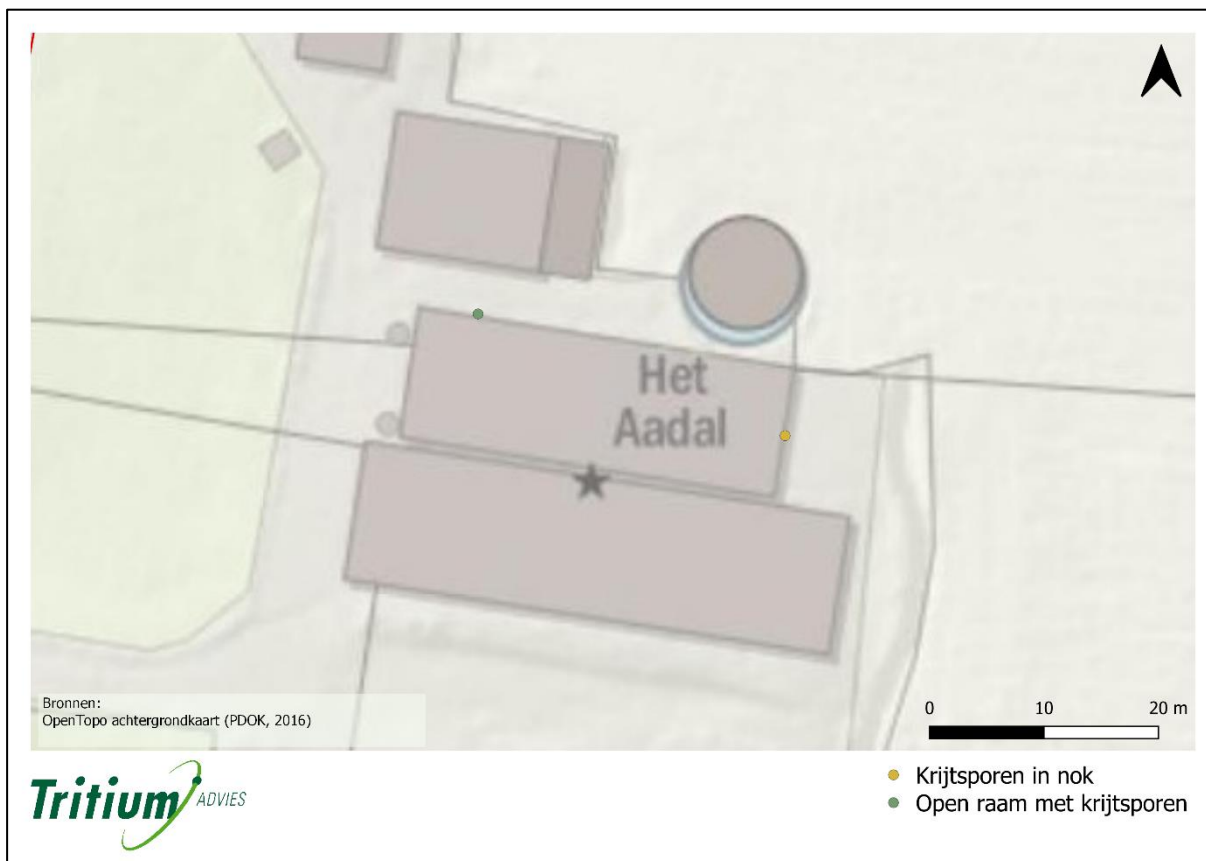

Foto C

Foto D

Figuur 5.4.1: Foto's van aangetroffen sporen en mogelijk geschikte nest- en rustplaatsen voor de steenuil en kerkuil binnen het plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19.

Figuur 5.4.2: kaartje met aangetroffen sporen van mogelijk de steenuil of de kerkuil binnen het plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19.

Huismus

Binnen plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 zijn huismussen (*Passer domesticus*) waargenomen (zie bovenstaande waarnemingstabel 5.4.2). In de daken van de te slopen bebouwing en in het dak grenzend aan de te slopen bebouwing zijn ruimtes aanwezig die geschikt zijn als jaarrond beschermde verblijfplaatsen voor huismussen (tabel 5.4.4 en figuren 5.4.3 en 5.4.4). Tijdens het veldbezoek is de huismus ook waargenomen in de directe omgeving van de bebouwing wat kan wijzen op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Tevens zijn er jaarrond groenblijvende ligusterhagen aanwezig welke ook geschikt zijn als rustplaats voor de huismus en mogelijk een essentieel onderdeel vormen van hun leefgebied (tabel 5.4.5 en figuren 5.4.3 en 5.4.5). Daarom dient er aanvullend onderzoek te worden gedaan naar deze soort. De woning biedt ook mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor de huismus, echter blijft de woning onaangetast en kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden zonder de huismus te verstoren.

Tabel 5.4.4: Lijst van aangetroffen nesten en potentiële nestlocaties van de huismus

	Locatie binnen plangebied 1	Beschrijving van de nestlocaties	In-/uitvliegende vogel(s) waargenomen
1	Daken schuren (figuur 5.4.3 – foto A en B)	Ruimte onder dakpannen	nee
2	Dak grenzend aan te slopen schuur (figuur 5.4.3 – foto C)	Ruimte onder zonnepanelen	nee
3	Beplanting nabij woning (figuur 5.4.3 – foto D)	Ligusterhaag	nee

Foto A – dak te slopen schuur

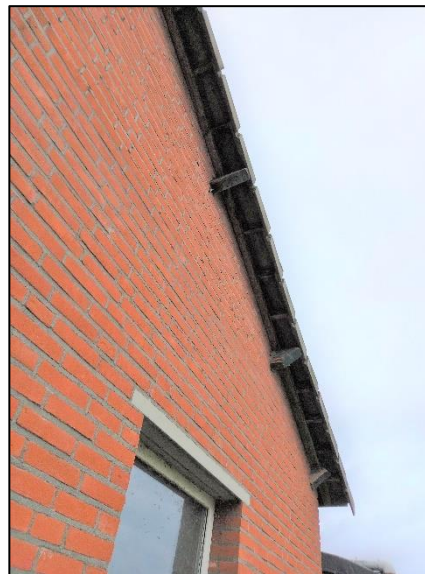

Foto B – dak te slopen schuur

Foto C – dak grenzend aan te slopen schuur

Foto D - ligusterhaag

Figuur 5.4.3: Foto's van mogelijk geschikte nestplaatsen voor de huismus binnen het plangebied.

Gierzwaluw

In de daken van de te slopen bebouwing zijn ruimtes aanwezig die geschikt zijn als jaarrond beschermde verblijfplaatsen voor gierzwaluwen (tabel 5.4.5 en figuur 5.4.4 en 5.4.5). Daarom dient er aanvullend onderzoek te worden gedaan naar deze soort. De woning bevat ook mogelijk geschikt verblijfplaatsen voor de gierzwaluw, echter blijft de woning onaangetast.

Tabel 5.4.5: Lijst van aangetroffen nesten en potentiële nestlocaties van de gierzwaluw.

	Locatie binnen plangebied 1	Beschrijving van de nestlocaties	In-/uitvliegende vogel(s) waargenomen
1	Dak te slopen schuur (figuur 5.4.3 – foto A en B)	Ruimte onder dakpannen Ruimte onder zonnepanelen	nee

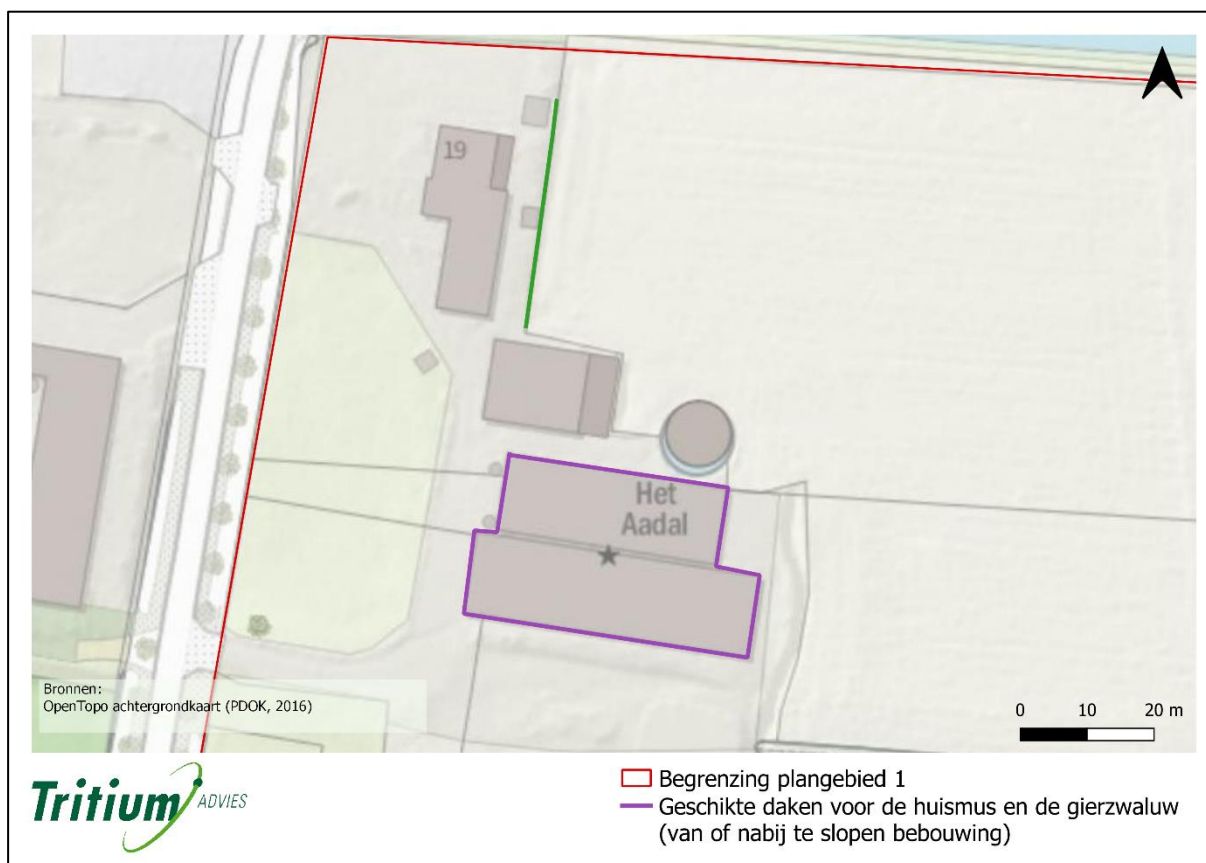

Foto A – dak te slopen schuur

Foto B – dak te slopen schuur

Figuur 5.4.4: Foto's van mogelijk geschikte nestplaatsen voor de gierzwaluw binnen plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19.

Figuur 5.4.5: Locaties van mogelijk geschikte nest- en rustplaatsen voor de huismus en de gierzwaluw binnen de invloedssferen van het planvoornemen van plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19.

5.4.3 Deelconclusie vogels

Naar alle waarschijnlijkheid benut een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermd nest plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 als broed- en/of leefgebied. Daarom is verder onderzoek naar het voorkomen en broeden van deze soorten binnen dit plangebied noodzakelijk. Het betreft de steenuil, de kerkuil, de huismus en de gierzwaluw.

Bij plangebied 2 worden geen beschermde nest-, rust- en verblijfplaatsen of leefgebied van jaarrond beschermde soorten verwacht. Nader onderzoek naar vogels is daarom op deze locatie niet noodzakelijk.

Wel benut een aantal algemeen voorkomende vogelsoorten het plangebied als foerageer- en broedgebied. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen. Het plangebied zal geen essentieel foerageergebied zijn voor deze soorten en het gebied kan bovendien deels als foerageergebied in gebruik blijven. Soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit geldt ook voor soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is bij ecologische zwaarwegende redenen. Er kunnen geen versturende werkzaamheden zoals sloop- en bouwwerkzaamheden of verwijdering van beplanting plaatsvinden wanneer er broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied of in de

nabije omgeving ervan. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van de algemeen voorkomende vogels, de vogelsoorten zonder jaarrond beschermde nesten en de soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is bij ecologische zwaarwegende redenen. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden tussen begin oktober en half februari worden er eveneens geen nadelige effecten verwacht voor deze vogels.

5.5 Grondgebonden zoogdieren

5.5.1 Soortverspreiding

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in het wild levende grondgebonden zoogdieren die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied sinds het jaar 2000 (NDFF). Zeezoogdieren, huisdieren, vee en exoten zijn niet opgenomen in de lijst en vleermuizen worden in het volgende hoofdstuk behandeld. Er is voor elke soort aangegeven of die op Europese (EU) of nationale (NL) schaal bescherming geniet, of er zorgplicht geldt voor de soort (ZORG) en of de soort vrijgesteld is van bescherming (VRIJ) in de provincie van het plangebied. De laatste kolom (plangebied) vat samen welke beschermde soorten relevant zijn voor het plangebied (***). Deze soorten worden behandeld in de volgende paragrafen.

Tabel 5.5.1: Lijst van grondgebonden zoogdieren die voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	Diergroep	EU	NL	ZORG	VRIJ	Plan. 1	Plan. 2
bever	<i>Castor fiber</i>	knaagdieren-overige	X	X	X		***	***
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	knaagdieren-ware muizen		X	X	X		
bruine rat	<i>Rattus norvegicus</i>	knaagdieren-ware muizen			X			
bunzing	<i>Mustela putorius</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***	***
damhert	<i>Dama dama</i>	evenhoevigen		X	X		nee	***
das	<i>Meles meles</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***	***
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	knaagdieren-ware muizen		X	X	X		
dwergpspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	insecteneters-spitsmuizen		X	X	X		nee
eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	knaagdieren-overige		X	X		***	***
egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	insecteneters-overige		X	X	X		
haas	<i>Lepus</i>	haasachtigen		X	X	X		

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	Diergroep	EU	NL	ZORG	VRIJ	Plan. 1	Plan. 2
	<i>europaeus</i>							
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		nee	***
huismuis	<i>Mus musculus</i>	knaagdieren-ware muizen			X			nee
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	insecteneters-spitsmuizen		X	X	X		
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	haasachtigen		X	X	X		
mol	<i>Talpa europaea</i>	insecteneters-overige			X			
ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	knaagdieren-woelmuizen		X	X	X		nee
ree	<i>Capreolus capreolus</i>	evenhoevigen		X	X	X		
steenmarter	<i>Martes foina</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***	***
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	insecteneters-spitsmuizen		X	X	X		nee
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	knaagdieren-woelmuizen		X	X	X		nee
vos	<i>Vulpes vulpes</i>	roofdieren-hondachtigen		X	X	X		
waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	insecteneters-spitsmuizen		X	X		***	nee
wezel	<i>Mustela nivalis</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***	***
woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	knaagdieren-woelmuizen		X	X	X		nee

Diergroepen zijn volgens het soortenoverzicht van de Zoogdierverseniging van Nederland ().

5.5.2 Waarnemingen en analyse

Tijdens het veldbezoek zijn exemplaren of voortplantings- en/of verblijfplaatsen van soorten aangetroffen die zijn beschermd volgens de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Het betreft de bever en de steenmarter. Hieronder wordt de functie van het plangebied voor elke soort die de laatste twintig jaar in de buurt van het plangebied is waargenomen verduidelijkt.

Bever

Leefgebied	Bevers leven in het overgangsgebied tussen land en water zoals in moerassen, langs beken en bij rivieren en meren. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste voor de bever, waarbij open of rotsige oevers worden gemeden.
Plangebied 1	Het waterlichaam ten zuiden grenzend aan het plangebied is omgeven door bosschage en is daarmee geschikt als leefgebied voor de bever door de aanwezigheid van natuurlijke schuilplaatsen en voedsel. Tevens zijn er waarnemingen bekend van de bever in de Aa ten noorden grenzend aan het plangebied (op circa 1,5 km) en in de Zuid-Willemsvaart ten zuidwesten (op circa 450 m) van het plangebied. Er zijn in de directe omgeving van en binnen het plangebied geen sporen waargenomen van de bever. De waterlichamen blijven middels het planvoornemen onaangetast. Het plangebied zelf is, vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater met beplanting, ongeschikt als leefgebied voor de bever. Vanwege de afstand tot het geschikte leefgebied voor de bever (>100 meter), de aard van de werkzaamheden (sloop enkel bebouwing) en de afwezigheid van sporen binnen en in de directe omgeving van het plangebied is verstoring van de bever middels het planvoornemen niet te verwachten.
Plangebied 2	Het plangebied is dusdanig ver van geschikt oppervlaktewater gelegen dat een negatief effect van het planvoornemen op de bever redelijkerwijs valt uit te sluiten.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

Leefgebied	De bunzing en hermelijn geven de voorkeur aan gebieden met oppervlaktewater en voldoende schuilmogelijkheden, zoals heggen, houtwallen, bosranden en natuurlijke oevers. De wezel leeft in open en droge, natuur- en cultuurlandschappen die dekking bieden door middel van bosschages, houtstapels en heggen.
Plangebied 1 (bunzing en wezel)	Het plangebied is beperkt geschikt voor deze soorten vanwege de geringe natuurlijke schuilmogelijkheden en het open karakter van het terrein. Ook zijn er geen sporen aangetroffen zoals holen, vraatsporen of uitwerpselen. In de omgeving van het plangebied is daarnaast geschikter leefgebied aanwezig, zoals de bosschages in de omgeving van het plangebied. Het

	slopen van de bebouwing zal naar verwachting daarom geen negatief effect hebben op kleine marterachtigen.
Plangebied 2 (bunzing, hermelijn en wezel)	Het plangebied is niet geschikt voor deze soorten door het ontbreken van voldoende aaneengesloten schuilmogelijkheden binnen het terrein. Tevens is het plangebied kleiner dan 10.000 m ² waardoor een nader vervolgonderzoek niet aan de orde is.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Damhert

Leefgebied	Het leefgebied van het damhert bestaat uit lichte loofbossen en gemengde bossen. Deze soort heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras in de omgeving is. Vrij levende populaties komen voor in de duingebieden van Kennemerland, Schouwen-Duivenland, de Veluwe en in de Manteling van Walcheren, het Horsterwold en op de Utrechtse Heuvelrug.
Plangebied 2	Hoogstwaarschijnlijk is het damhert waargenomen in de nabijheid van het plangebied in een dierenparkje. Het plangebied is ongeschikt voor deze soort omdat geschikt leefgebied in de vorm van bos ontbreekt.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Das

Leefgebied	De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen, zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven.
Plangebied 1	Het plangebied is gelegen in een (kleinschalig) akker- en weidelandschap. Het plangebied en omgeving is daarom potentieel geschikt voor de das. De das kan het plangebied mogelijk sporadisch bezoeken om te foerageren. Echter, gezien de omgeving met bosschages en voldoende alternatieve akker- en weilanden kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat het plangebied een essentieel onderdeel van het leefgebied omvat.
Plangebied 2	Het plangebied is ongeschikt voor de das door de afwezigheid van bosjes, heggen en houtwallen welke voldoende dekking kunnen bieden.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Eekhoorn

Leefgebied	Eekhoorns leven in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos mits er voldoende voedsel aanwezig is.
Plangebied 1	Binnen het plangebied is een enkele boom aanwezig die als schuilmogelijkheid kan dienen, echter is het plangebied en omgeving ongeschikt als eekhoornleefgebied door de beperkte aanwezigheid van voedselbronnen. Er zijn tevens geen eekhoornnesten in of nabij het plangebied aangetroffen.
Plangebied 2	Aan het plangebied grenst één boom, hierin zijn geen eekhoornnesten waargenomen. Tevens bevat het plangebied onvoldoende voedsel- en schuilmogelijkheden om als leefgebied van de eekhoorn te kunnen dienen.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Steenmarter

Leefgebied	De steenmarter komt vooral voor in parklandschap en heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw met oude schuren of gebouwen. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang. De steenmarter gebruikt verblijfplaatsen zoals boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuuren en onder dakbedekkingen.
Plangebied 1	Het plangebied is gelegen in een landschap met (kleinschalige) landbouw en bevat (oude) schuren. Tevens is er in een klein stalletje een plukplaats aangetroffen met afgebeten veren (tabel 5.5.2 en figuur 5.5.1). Dit kan op de aanwezigheid van een steenmarter duiden. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om de aanwezigheid aan te tonen, dan wel uit te sluiten.
Plangebied 2	Er zijn binnen het plangebied geen geschikte ruimten aanwezig in bomen of gebouwen die als verblijfplaats voor de steenmarter kunnen dienen. Er zijn beperkt struwelen aanwezig, deze zijn echter niet aaneengesloten en onderhevig aan verstoring van de weg. Tevens zijn er geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van een steenmarter. De aanwezigheid van een steenmarterverblijfplaats binnen plangebied 2 kan redelijkerwijs worden uitgesloten.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Ja, voor plangebied 1.

Tabel 5.5.2: Lijst van aangetroffen potentiële vaste verblijfplaatsen en leefgebieden van de steenmarter.

	Locatie binnen het plangebied	Beschrijving van de locatie	Dieren waargenomen
1	Noordwestelijk nabij bebouwing	Klein stalletje	nee
2	Zuidelijkste bebouwing	Schuren	nee

Foto A

Foto B

Figuur 5.5.1: Foto's van een mogelijk geschikte verblijfplaats en geschikt leefgebied voor de steenmarter binnen het plangebied.

Waterspitsmuis

Leefgebied	De waterspitsmuis is een vrij zeldzame, nationaal beschermde soort in Nederland. Waterspitsmuizen leven in beek- en rivierdalen langs niet te voedselrijk water.
Plangebied 2	Het plangebied is ongeschikt voor deze soort omdat geschikt leefgebied in de vorm van oppervlaktewater ontbreekt. In de waterrijke gebieden bij de Aa in de buurt van het plangebied vinden waterspitsmuizen mogelijk geschikt leefgebied.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

In de omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van akkerlanden, weilanden en bosschages om als foerageergebied te dienen voor algemeen voorkomende soorten. De plangebieden zullen deels beschikbaar blijven als foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren. Daarnaast zal de ingreep bij plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 leiden tot een verbetering van het leefgebied. Er worden immers door de geplande nieuwe inrichting meer schuilplaatsen en voedselbronnen gecreëerd.

5.5.3 Deelconclusie grondgebonden zoogdieren

Binnen plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 zijn (potentiële) vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen en/of leefgebied vastgesteld van een soort die beschermd is via de Habitatrictlijn en niet zijn vrijgesteld door de provincie. Daarom is verder onderzoek naar deze soort binnen dit plangebied noodzakelijk. Het betreft de steenmarter.

Binnen plangebied 2 aan de Veldstraat zijn geen (potentiële) vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen of leefgebied van soorten die zijn beschermd via de Habitatrictlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie vastgesteld. Voor deze locatie is geen vervolgonderzoek ten aanzien van grondgebonden zoogdieren noodzakelijk.

Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er daarom geen negatieve effecten te verwachten voor deze zoogdiersoorten.

5.6 Vleermuizen

5.6.1 Soortverspreiding

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen hebben een beschermde status. Het is verboden hun verblijfplaatsen aan te tasten, hun essentieel foerageergebied te vernietigen of hun vliegroutes te verstoren. Vleermuizen huizen in grotten, in boomholten of in spouwen of zolders van huizen. Ze maken gebruik van vliegroutes om zich te verplaatsen van verblijfplaatsen naar foerageergebieden. Hiervoor worden lange, aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals heggen en houtwallen gebruikt. Tijdens het veldbezoek is nagegaan (i) of er op het plangebied locaties zijn die kunnen dienen als winter-, kraam-, paar-, zomer- en/of jaarrondverblijfplaats voor vleermuizen, (ii) of het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen en zo ja, (iii) of het essentieel foerageergebied is en (iv) of er essentiële vliegroutes door het plangebied lopen.

Onderstaande tabel duidt voor elke in Nederland voorkomende vleermuissoort aan of de soort is waargenomen in de omgeving van het plangebied sinds het jaar 2000 (NDFF) (tabel 5.6.1 – omgeving plangebied).

Tabel 5.6.1: Lijst van in Nederland voorkomende vleermuizen met aanduiding van hun type verblijfplaatsen en hun voorkomen in de omgeving van het plangebied

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	Verblijfplaatsen	Omg. plan. 1	Omg. Plan. 2
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: groeven, bunkers, kelders	nee	nee
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteinii</i>	zomer: bomen	nee	nee

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	Verblijfplaatsen	Omg. plan. 1	Omg. Plan. 2
		winter: grotten		
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	gebouwen, bomen	ja	ja
Brandt's vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>	zomer: gebouwen winter: groeven, grotten, bunkers	nee	nee
Bruine grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: ondergrondse ruimten	ja	Ja
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	gebouwen, bomen	ja	nee
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	gebouwen	ja	ja
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	gebouwen	nee	ja
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	bomen, rotsspleten	nee	nee
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	zomer: gebouwen winter: gebouwen, groeven	nee	nee
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	zomer: zolders, grotten winter: grotten	nee	nee
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	gebouwen	ja	ja
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	zomer: gebouwen winter: bunkers, groeven	nee	nee
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: grotten, bunkers, kelders	nee	nee
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	bomen	ja	ja
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	zomer: gebouwen winter: gebouwen, bomen	ja	ja
Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertillo murinus</i>	zomer: gebouwen winter: grotten, kelders, gebouwen	nee	nee
Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: grotten, groeven, kelders	nee	nee
Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>	zomer: bomen, zolders, bunkers winter: ondergrondse ruimten	ja	nee

Informatie via Vleermuis.net (Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN)).

5.6.2 Waarnemingen en analyse

Verblijfplaatsen

Gebouwbewonende vleermuissoorten

De te slopen bebouwing die aanwezig is binnen plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 is gedeeltelijk geschikt als vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn toegangen en ruimten aanwezig die geschikt zijn als vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen. Daarom dient er aanvullend onderzoek te worden gedaan naar deze soortgroep. In de onderstaande tabel 5.6.2 en figuur 5.6.1 en 5.6.2 zijn de details van de mogelijke locaties weergegeven.

Tabel 5.6.2: Lijst van aangetroffen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen

	Locatie binnen het plangebied	Beschrijving van de locatie	Geschikt voor
1	Dak schuren (figuur 5.6.1 – foto A, B, C en D)	Ruimte onder kantpannen, tussen daklijst en onder dakpannen	Bosvleermuis, bruine grootoorvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis

Foto A – dak schuur

Foto B – dak schuur

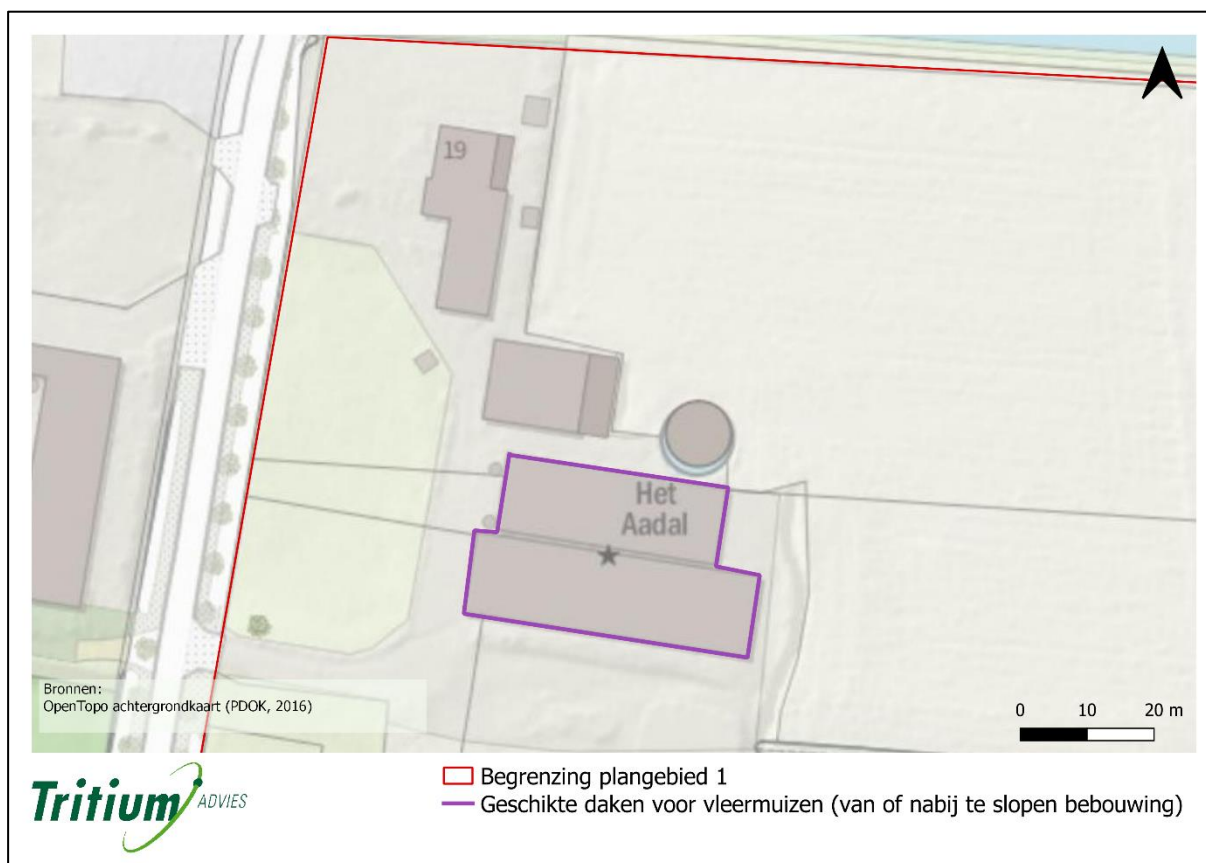

Foto C – dak schuur

Foto D – dak schuur

Figuur 5.6.1: Foto's van mogelijk geschikte vleermuisverblijfplaatsen binnen de invloedssferen van het planvoornemen van het plangebied 1 aan de AA-Burgstraat 19.

Figuur 5.6.2: Locaties van mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen de invloedssferen van het planvoornemen van plangebied 1 aan de AA-Burgstraat 19.

Binnen plangebied 2 aan de Veldstraat is geen bebouwing aanwezig waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen op deze locatie kan worden uitgesloten.

Boombewonende vleermuissoorten

Er zijn binnen de plangebieden geen bomen aangetroffen met geschikte holtes of scheuren die dienst kunnen doen als vaste verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Van de bomen aan de AA-Brugstraat en Veldstraat kon niet volledig worden uitgesloten dat er geen geschikte holten aanwezig zijn. Wanneer bomen langs deze wegen worden gekapt is een nadere boomholtecheck noodzakelijk.

Foerageergebied

Mogelijk zullen de plangebieden gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zoals de akker- en weilanden en watergangen in de omgeving. Bovendien zullen de plangebieden na realisatie van het planvoornemen ook deels in gebruik kunnen blijven als foerageergebied en/of zelfs geschikter worden.

Vliegroutes

Binnen de plangebieden zijn geen lange, aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals hoge heggen en houtwallen aanwezig die dienst kunnen doen als vliegroutes voor vleermuizen. Wel kunnen de bomen aan de AA-Brugstraat dienst doen als

vliegroute. Wanneer bomen uit deze structuur worden gekapt is aanvullend vleermuisonderzoek naar vliegroutes noodzakelijk.

5.6.3 Deelconclusie vleermuizen

Er zijn binnen plangebied 1, aan de AA-Brugstraat 19, locaties aangetroffen die mogelijk geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar deze soortgroep op deze locatie is daarom noodzakelijk. Mogelijk wordt er gefoerageerd binnen en nabij het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. Indien de geplande werkzaamheden overdag uitgevoerd worden, is een verstorend effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten. Een negatief effect op vaste vliegroutes is eveneens niet te verwachten.

5.7 Amfibieën, reptielen en vissen

5.7.1 Soortverspreiding

Amfibieën en reptielen

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de in het wild levende amfibieën en reptielen die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied sinds het jaar 2000 (NDFF). Exoten zijn niet opgenomen in de lijst. In de laatste kolom (plangebied) worden de relevante, beschermde soorten die in de volgende paragrafen behandeld worden, aangeduid met ***.

Tabel 5.7.1: Lijst van amfibieën die voorkomen in de omgeving van het plangebied

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	EU	NL	ZORG	VRIJ	Plan. 1	Plan. 2
alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>		X	X		nee	***
bastaardkikker of middelste groene kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>		X	X	X		
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>		X	X	X		
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>		X	X	X		
kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	X	X	X		***	***
kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>		X	X	X		
meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>		X	X	X	nee	
poelkikker	<i>Pelophylax lessonae</i>	X	X	X		***	***

Tabel 5.7.2: Lijst van reptielen die voorkomen in de omgeving van het plangebied

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	EU	NL	ZORG	VRIJ	Plan. 1	Plan. 2
levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>		X	X		***	***
muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>	X	X	X		nee	***

EU = op Europese schaal beschermd; NL = op nationale schaal beschermd; ZORG = zorgplicht van toepassing; VRIJ = vrijgesteld van bescherming in de provincie van het plangebied

Vissen

Van de in Nederland voorkomende vissoorten zijn er twee soorten Europees en acht soorten nationaal beschermd. Deze soorten zijn veelal afhankelijk van zuiver water en speciale omgevingscondities. Tijdens het veldwerk is nagegaan of er in het plangebied geschikt oppervlaktewater aanwezig is voor deze soorten.

5.7.2 Waarnemingen en analyse

Amfibieën

Hieronder wordt de functie van het plangebied voor elke soort die de laatste twintig jaar in de buurt van het plangebied is waargenomen verduidelijkt.

Alpenwatersalamander

Leefgebied	De alpenwatersalamander leeft in niet snel stromend water dat niet te rijk is aan vis. Alpenwatersalamanders komen vaak voor in de buurt van bos en/of houtwallen en hebben een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen.
Plangebied 2	Door de afwezigheid van geschikt overwinterings- en voortplantingshabitat in of in de directe omgeving van het plangebied is het plangebied ongeschikt voor deze soort.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Kamsalamander

Leefgebied	De kamsalamander komt voor op zandgronden en in beekdalen en geeft de voorkeur aan een bosrijk landschap met houtwallen en struwelen. De soort leeft in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten.
Plangebied 1	Zuidelijk op circa 100 meter van het plangebied aan de AA-Brugstraat 19 grenst een waterlichaam welke in contact staat met de Aa. Aan het waterlichaam is ten zuiden een bosschage aanwezig. Het waterlichaam is daarmee matig geschikt als voortplantingshabitat voor de kamsalamander. Binnen het plangebied is ook een greppel aanwezig welke in contact staat met het

	aangrenzende waterlichaam. Daarnaast zijn er waarnemingen in de omgeving van het plangebied (Waarneming.nl) van de kamsalamander. Het planvoornemen betreft een beperkte ingreep. De sloop van de schuren zal geen negatief effect hebben op de kamsalamander. De bossingel met beplanting kan worden aangelegd in het voortplantingsseizoen van de kamsalamander, wanneer de soort zich in het voortplantingswater bevindt (februari – juni). De infiltratiegreppel kan worden aangelegd in de overwinteringsperiode van de kamsalamander, wanneer de soort zich op het land bevindt (half oktober – januari). Indien er op deze manier gewerkt wordt, is aanvullend onderzoek naar de kamsalamander niet noodzakelijk.
Plangebied 2	Binnen het plangebied is geen geschikt oppervlaktewater en/of landhabitat aanwezig. De aanwezigheid van de kamsalamander binnen het plangebied kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee, indien voor plangebied 1 de bossingel met beplanting wordt aangelegd in het voortplantingsseizoen (februari – juni) en de infiltratiegreppel in de overwinteringsperiode (half oktober – januari) van de kamsalamander.

Poelkikker

Leefgebied	Het leefgebied van de poelkikker bestaat uit vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden.
Plangebied 1	Door de afwezigheid van deze landschapstypen, vormt het plangebied geen geschikte leefomgeving voor de poelkikker.
Plangebied 2	Door de afwezigheid van deze landschapstypen, vormt het plangebied geen geschikte leefomgeving voor de poelkikker.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Reptielen

Hieronder wordt de functie van het plangebied voor elke soort die de laatste twintig jaar in de buurt van het plangebied is waargenomen verduidelijkt.

Levendbarende hagedis

Leefgebied	De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dicht begroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk
------------	---

	begroeide bosranden. Deze soort wordt voornamelijk aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen.
Plangebied 1	Het plangebied is voor de levendbarende hagedis, die wel in de omgeving van het plangebied voorkomt, ongeschikt door de afwezigheid van vochtige heide, de agrarische ligging en de zeer beperkte aanwezigheid van schuilmogelijkheden.
Plangebied 2	Het plangebied is ongeschikt voor deze soort door de afwezigheid van schuilmogelijkheden en de agrarische ligging.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Muurhagedis

Leefgebied	De muurhagedis komt voor in het zuiden van Nederlands Limburg. Dit reptiel leeft in warme, droge en open gebieden en verkiest oude muren om op te leven.
Plangebied 2	Vanwege het verspreidingsgebied en het ontbreken van geschikt habitat is het vrijwel uitgesloten dat deze soort voorkomt binnen het plangebied. Mogelijk werden in de nabijheid van het plangebied niet wilde waarnemingen geregistreerd.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Vissen

Ten zuiden op circa 100 meter afstand van het plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 is een waterlichaam aanwezig welke in contact staat met de Aa. De Aa is noordelijk van het plangebied gelegen. Binnen en grenzend aan het plangebied zijn greppels gelegen welke ook in contact staan met dit waterlichaam. In de Aa zijn waarnemingen bekend van de grote modderkruiper (Waarnemingen.nl). De grote modderkruiper is opgenomen in de habitatrichtlijn en is daarmee beschermd middels de Wet natuurbescherming. De aanleg van de infiltratiegreppel kan leiden tot tijdelijke verstoring van het leefgebied van de grote modderkruiper. Er zal geen leefgebied van de grote modderkruiper verloren gaan en er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden tijdens de werkzaamheden voor de grote modderkruiper.

Binnen en nabij plangebied 2 aan de Veldstraat zijn geen geschikte waterlichamen voor beschermde vissen aanwezig. Hierdoor valt een negatief effect van het planvoornemen op beschermde vissen op deze locatie uit te sluiten.

5.7.3 Deelconclusie amfibieën, reptielen en vissen

Binnen plangebied 1 aan de AA-Brugstraat 19 zijn mogelijk vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen en/of leefgebied van een soort die is beschermd via de Habitatrichtlijn en niet is vrijgesteld door de provincie. Het betreft leefgebied van de kamsalamander. Aanvullend onderzoek naar deze soort is niet noodzakelijk bij plangebied 1 indien de bossingel met beplanting wordt aangelegd in het voortplantingsseizoen (februari – juni) en de infiltratiegreppel in de overwinteringsperiode (half oktober – januari) van de kamsalamander.

Binnen plangebied 2 worden geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen en/of leefgebied van soorten die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie verwacht. Aanvullend onderzoek naar beschermde amfibieën, reptielen en vissen is daarom op deze locatie niet van toepassing.

Algemeen voorkomende soorten, zoals bijvoorbeeld de gewone pad en de bruine kikker, zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor deze soorten.

5.8 Ongewervelden

5.8.1 Soortverspreiding

Meer dan vijftig soorten insecten, onder andere vlinders, libellen en kevers, zijn wettelijk beschermd in Nederland. Daarnaast genieten sommige weekdieren, zoals mossels, ook bescherming. Veelal stellen deze soorten bijzondere eisen aan hun habitat en komen ze dus voor op specifieke plaatsen, zoals bijvoorbeeld poelen met helder water of graslanden met bloemrijke vegetatie. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of het plangebied geschikt is voor beschermde ongewervelden.

5.8.2 Waarnemingen en analyse

Beschermde soorten ongewervelden zijn niet waargenomen en ook niet te verwachten binnen de plangebieden. Aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied is binnen het plangebied niet voldaan.

5.8.3 Deelconclusie ongewervelden

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten van dit planvoornemen met betrekking tot ongewervelde fauna.

5.9 Invasieve exoten

5.9.1 Soortverspreiding

Exoten zijn uitheemse dier- en plantensoorten die na het jaar 1500 door toedoen van de mens terecht gekomen zijn in Nederland terwijl ze er oorspronkelijk niet voorkwamen. Sommige van deze exotische soorten vormen een bedreiging voor de Nederlandse inheemse soorten. Deze exotische soorten worden invasieve exoten genoemd. Ze hebben weinig tot geen natuurlijke vijanden in Nederland en zijn veelal moeilijk te bestrijden. Er zijn in Nederland meer dan 2000 exotische soorten waarvan er een 150 als invasieve exoot negatieve effecten hebben op de biodiversiteit, de ecosystemen en zelfs de economie van Nederland. Op Europese schaal werd een lijst opgesteld van 68 soorten schadelijke exotische dieren en planten waarvoor de lidstaten verplicht zijn populaties op te sporen, te beheren en te verwijderen. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of er binnen of in de directe omgeving van het plangebied invasieve exoten voorkomen.

5.9.2 Waarnemingen en analyse

Er werden geen soorten waargenomen binnen het plangebied waarvoor de Europees exotenverordening geldt. Verder zijn er ook geen soorten waargenomen die in Nederland actief bestreden moeten worden.

5.9.3 Deelconclusie invasieve exoten

Binnen het planvoornemen zijn er geen verplichtingen aangaande invasieve exoten.

6 Conclusies

6.1 Beschermd gebied en soorten

Onderstaande tabel bundelt de conclusies in verband met gebiedsbescherming en soortbescherming uit de hoofdstukken 3, 4 en 5.

	Natura 2000	Natuurnetwerk Nederland	Houtopstanden	Planten	Vogels	Grondgebonden zoogdieren	Vleermuizen	Amfibieën	Reptielen	Vissen	Ongewervelden	Invasieve exoten
Zorgplicht	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Aanvullende maatregelen / aanpassingen		X			X		X	X				
Overtreding wet natuurbescherming					X	X	X					
Aanvullend onderzoek					X	X	X					
Advies			x	X	X		X				X	X

Legenda:

X	Wettelijk verplicht
	Niet te verwachten
X	Te verwachten
X	Noodzakelijk
X	Relevant
	Niet relevant

6.2 Aanvullend onderzoek

Voor de uitvoering van het planvoornemen in plangebied 2 aan de Veldstraat ong. zijn geen verdere vervolgstappen inzake de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Voor de uitvoering van het planvoornemen in plangebied 1 zijn wel vervolgstappen noodzakelijk, namelijk aanvullend onderzoek inzake soortbescherming. Onderstaande tabel geeft per soort een overzicht van de periode waarin de aanvullende onderzoeken gespreid gepland moeten worden en van het aantal veldbezoeken en waarnemers (per bezoek) dat noodzakelijk is. De procedures voor deze onderzoeken liggen vast in soortinventarisatieprotocollen (Netwerk Groene Bureaus) en kennisdocumenten (BIJ12).

Soort	Periode												#	
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D		
huismus													2 x	1
gierzwaluw													3 x	2
steenuil													4 x	2
kerkuil													4 x	2
steenmarter													5 x	1
vleermuizen													6 x	2

Waar donker geel de optimale onderzoeksperiodes aanduidt, geeft lichtgeel de periodes aan waarin slechts een bepaald deel van het onderzoek kan gebeuren.

6.3 Zorgplicht

6.3.1 Definitie zorgplicht

Voor alle in het wild levende plant- en diersoorten en voor hun directe leefomgeving geldt een zorgplicht (Wet Natuurbescherming – artikel 1.11). Met deze zorgplicht worden naast de nationaal en Europees aangewezen beschermde soorten en gebieden ook algemenere overige inheemse soorten beschermd. De zorgplicht houdt in dat men handelingen waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat deze nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten;

- achterwege laat;
- indien achterwege laten niet passend is, maatregelen neemt om nadelige gevolgen te voorkomen;
- indien die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het is wettelijk verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht.

6.3.2 Negatieve effecten voorkomen – algemene maatregelen

Bij de uitvoering van sloop- en bouwprojecten kunnen werkzaamheden veelal niet achterwege gelaten worden. Het is daarbij verplicht om maatregelen te nemen en daarmee de nadelige gevolgen op inheemse plant- en diersoorten te beperken of te voorkomen.

Nadelige gevolgen kunnen veelal voorkomen worden door te werken in de minst-kwetsbare periode, zoals buiten de winterslaap, voortplantingstijd en periode van afhankelijkheid van jongen. De kwetsbare perioden zijn niet voor alle soortgroepen gelijk. In het algemeen geldt de periode van half oktober tot eind november als 'veilige' periode voor alle diergroepen. Dit is de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn en de mogelijkheid hebben om zich te verplaatsen. Bovendien zijn de jongen uit het laatste legsel van late broeders zoals de houtduif dan ook uitgevlogen (Vogelbescherming Nederland).

Daarnaast kunnen negatieve gevolgen op algemeen voorkomende soorten beperkt worden door tijdens de werkzaamheden zodanig te werken dat dieren het plangebied kunnen verlaten zodat verwonding of doding van individuen wordt voorkomen. Voorbeelden zijn: de werkzaamheden in de richting van een vluchtgebied uitvoeren, de werkzaamheden langzaam opstarten en/of langzaam werken zodat dieren de tijd hebben om het plangebied te ontvluchten, voorafgaand aan de start van werkzaamheden verstoring creëren zodat dieren uit het plangebied vluchten.

Een voorbeeld om negatieve gevolgen op de aanwezige vegetatie te voorkomen is het beschermen van bomen om zo beschadiging van de stammen te voorkomen.

Verder worden negatieve gevolgen op inheemse fauna beperkt door werkzaamheden zo veel mogelijk overdag uit te voeren. Bij gebruik van verlichting dient deze zo geplaatst te worden dat enkel de werkzaamheden gericht verlicht worden. Lichtverstrooiing kan vermeden worden door het gebruik van kappen.

6.3.3 Negatieve effecten voorkomen – soortgerichte maatregelen

Zorgplicht algemene broedvogels

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het broedseizoen van algemeen voorkomende broedvogels (globaal van 15 maart tot 15 juli) dan is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat het gebied vóór de werkzaamheden aan het broedseizoen, en zonder de verstoring van andere soorten, ongeschikt is gemaakt als broedlocatie. Door het plangebied ongeschikt te maken kan worden voorkomen dat vogels zich binnen het plangebied vestigen. Broedgevallen die tijdens of vlak voor de werkzaamheden ontstaan in en direct grenzend aan het plangebied, zijn immers ook onderhevig aan de zorgplicht. Het ongeschikt maken van het plangebied voor algemene broedvogels dient te gebeuren door de aanwezige struiken, bomen en grasland kort te snoeien/te maaien vóór aanvang van het broedseizoen en deze ook kort te houden gedurende het broedseizoen. Indien werken binnen het broedseizoen noodzakelijk is, dient men voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een broedvogelcheck te laten uitvoeren door een bevoegd ecooloog. Bij aanwezigheid van broedgevallen binnen de verstoringszone van de geplande werkzaamheden dienen aanvullende maatregelen genomen te worden of kunnen werkzaamheden geen doorgang vinden.

Zorgplicht algemene amfibieën

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het voortplantingsseizoen van algemeen voorkomende amfibieën (grofweg van 15 maart tot 15 augustus), kan het aanwezige voortplantingswater zoals de greppels worden afgezet met een amfibieënscherm zodat deze zich niet kunnen vestigen binnen het plangebied. Wanneer gewerkt gaat worden in de overwinteringsperiode (grofweg van oktober – maart) van algemene amfibieën kan het plangebied vóór deze periode afgezet worden met een amfibieënscherm om te voorkomen

dat amfibieën zich binnen het plangebied vestigen.

Vestiging pionierssoorten

De plangebieden bevinden zich binnen het verspreidingsgebied van de oeverwaluw. De oeverwaluw is een echte pionierssoort die zich snel kan vestigen. De soort broedt in kolonieverband in zelf gegraven gangen in steile zandwanden (Vogelbescherming Nederland). Om vestiging van oeverwaluwen binnen het plangebied te voorkomen, dient het bouwterrein zo te worden ingericht dat het gebied niet aantrekkelijk wordt voor deze soort. Wanneer gronddepots gecreëerd worden, is het noodzakelijk dat de wanden afgevlakt worden of bedekt worden om te voorkomen dat de oeverwaluw zich in het zanddepot gaat vestigen.

De plangebieden bevinden zich binnen het verspreidingsgebied van de kleine plevier. Dit is een pionier soort die zich snel kan vestigen op (tijdelijk) geschikt terrein, zoals afgravingen, bouwplaatsen en grindgaten. De kleine plevier maakt als nest een kuiltje in de grond dat wordt bekleed met steentjes (Vogelbescherming Nederland). Het plaatsen van vlaggetjes in het plangebied kan het terrein minder aantrekkelijk maken. Echter is het uitsluiten van vestigen van de kleine plevier nagenoeg onmogelijk.

6.3.4 Acties bij aantreffen beschermde soorten

Indien er tijdens de werkzaamheden, ondanks voorgenomen maatregelen, toch beschermde soorten of broedgevallen binnen het plangebied zijn gevestigd dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en dient een ecologisch deskundige te worden ingeschakeld. Hiermee kan schade en verstoring van deze individuen zo veel mogelijk worden voorkomen en wordt er geen overtreding op de Wet natuurbescherming gemaakt.

6.4 Eindconclusie

Plangebied 1 (AA-Brugstraat 19)

- Het plangebied grenst aan het Natuurnetwerk Nederland. Gezien de aard van de werkzaamheden (sloop bebouwing en aanplant) met korte en tijdelijke duur, op een locatie waar reeds activiteiten worden uitgevoerd, valt een negatief effect op dat natuurgebied tijdens de werkzaamheden niet te verwachten wanneer er overdag wordt gewerkt, rekening wordt gehouden met het broedseizoen en er wordt gehandeld volgens de algemene zorgplicht. In de nieuwe situatie zal er niet meer verstoring op het omliggende Natuurnetwerk Nederland ontstaan, en effectenanalyse om verstoring door bijvoorbeeld licht, geluid of trillingen in kaart te brengen is daarom niet noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar de huismus is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar de gierwaluw is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar de steenuil en de kerkuil is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar de steenmarter is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar de kamsalamander is noodzakelijk indien de bossingel met beplanting niet in het voortplantingsseizoen (februari – juni) en de infiltratiegreppel niet in de overwinteringsperiode (half oktober – januari) van de kamsalamander worden aangelegd.
- De omschreven werkwijzen met betrekking tot zowel de zorgplicht als ten aanzien van vogels dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt

voorkomen.

- Om een verstorend effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten, dienen de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden overdag te worden uitgevoerd.
- Het plangebied dient voorafgaand aan het broedseizoen (globaal vanaf 15 maart) ongeschikt te worden gemaakt als broedlocatie voor algemene broedvogels.
- Bij werken in de voortplantingsperiode van amfibieën (grofweg van 15 maart tot 15 augustus), dient het aanwezige voortplantingswater te worden afgezet met een amfibieënschermbord. Wanneer gewerkt gaat worden in de overwinteringsperiode (grofweg van oktober – maart) van algemene amfibieën dient het plangebied vóór deze periode afgezet worden met een amfibieënschermbord om te voorkomen dat amfibieën zich binnen het plangebied vestigen.
- Om vestiging van oeverwaluizen binnen het plangebied te voorkomen, dient het ontstaan van steile zandwanden vóór en tijdens het broedseizoen van de oeverwaluizen (maart - juni) te worden voorkomen.
- Om de kans op vestiging van de kleine plevier binnen het plangebied te verkleinen kunnen vlaggetjes in het plangebied geplaatst worden vóór en tijdens het broedseizoen (maart – juli).
- Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Plangebied 2 (Veldstraat ong.)

- Er zijn geen vervolgstappen aangaande gebiedsbescherming dan wel soortbescherming op deze locatie noodzakelijk.
- De omschreven werkwijzen met betrekking tot zowel de zorgplicht als ten aanzien van vogels dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen.
- Om een verstorend effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten, dienen de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden overdag te worden uitgevoerd.
- Het plangebied dient voorafgaand aan het broedseizoen (globaal vanaf 15 maart) ongeschikt te worden gemaakt als broedlocatie voor algemene broedvogels.
- Om vestiging van oeverwaluizen binnen het plangebied te voorkomen, dient het ontstaan van steile zandwanden vóór en tijdens het broedseizoen van de oeverwaluizen (maart - juni) te worden voorkomen.
- Om de kans op vestiging van de kleine plevier binnen het plangebied te verkleinen kunnen vlaggetjes in het plangebied geplaatst worden vóór en tijdens het broedseizoen (maart – juli).
- Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

6.5 Advies

6.5.1 Erfbeplanting

Indien er een erfbeplanting is gepland of wordt vernieuwd, adviseren wij deze met inheemse en streekeigen soorten bomen en struiken te realiseren. Informeer hiervoor bij uw provincie of gemeente.

6.5.2 Checklist natuurvriendelijke maatregelen

Bij het ontwerp van nieuwbouw wordt geadviseerd gebruik te maken van de Checklist Groen Bouwen opgesteld door Vogelbescherming Nederland en de Zoogdierverseniging (Checklist Groen Bouwen). Diverse natuurbeschermingsinstanties en bedrijven geven hier meer informatie over.

7 Literatuurlijst

Aanpak Stikstof. Nederland (Rijksoverheid Nederland, Den Haag, Nederland). [Online] aanpakstikstof.nl.

BIJ12. Natuur en Landschap (BIJ12, Utrecht, Nederland). [Online] bij12.nl.

Brochure MEZ. Ministerie van Economische Zaken - Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen - versie 1.3 (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag, Nederland). [Online]

Checklist Groen Bouwen. (Vogelbescherming Nederland en Zoogdiervereniging Nederland, Zeist en Nijmegen, Nederland). [Online] checklistgroenbouwen.nl.

Natura 2000. Natura 2000 in Nederland (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag, Nederland). [Online] natura2000.nl.

NDFF. Nationale Databank Floa en Fauna (NDFF) - Verspreidingsatlas (Nijmegen, Nederland). [Online] verspreidingsatlas.nl.

Netwerk Groene Bureaus. Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevoordering en belangenbehartiging (NGB, Odijk, Nederland). [Online] netwerkgroenebureaus.nl/.

Perceelloep. Kadasterkaart Nederland (Geoloep, Groningen, Nederland). [Online] perceelloep.nl.

RAVON. Soorten (Nijmegen en Amsterdam, Nederland). [Online] ravon.nl.

SOVON. Vogelinfo. Informatie per soort. (Nijmegen, Nederland). [Online] sovon.nl.

Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN). Vleermuis.net. [Online] vleermuis.net.

Vogelbescherming Nederland. Vogelgids (Zeist, Nederland). [Online] vogelbescherming.nl.

Zoogdiervereniging. Zoogdiersoorten (Zoogdiervereniging Nederland, Nijmegen, Nederland). [Online] zoogdiervereniging.nl.